

RAIMO AULIO
Suomalaisen laskuvarjourheilun pioneeri

Raimo Auliosta tuli suomalaisen laskuvarjourheilun merkittävä vaikuttaja ennen järjestäytyneen laskuvarjourheilun syntymistä. Aulio toimi puolustusvoimissa ohjaajana. Samoihin aikoihin hän myös osallistui Suomen Ilmailuliitto ry:n kiertävään lentonäytöskokoonpanoon (Lentosirkus Pilvien Huimapäät).

Aulion pitkää ja monipuolista ilmailu-uraa on kuvattu yksityiskohtaisesti Ilmailun numeroissa 12/1965 ("Ilmailun moniottelija Raimo Aulio") ja 10/1977. Ne löytyvät Senior Skydivers ry:n nettisivuilta tämän kirjoituksen läheisyydestä.

RAIMO AULION HAASTATTELU 19.10.1996

*Haastattelu tapahtui Senior Skydivers ry:n syyskokouksen yhteydessä 19.10.1996. Raimoa oli pyydetty esitelmöimään hänen hyppykokemuksistaan 1940 - ja -50 -luvuilla. Raimo ei suostunut esitelmöimään, mutta sovittiin, että hän vastaillee yleisön edessä kysymyksiin. Haastattelijana oli yhdistyksen hallituksen jäsen **Eero Kausalainen**. Tilaisuudessa tehtiin haastattelun lomassa muistiinpanoja, mutta ne on kirjoitettu puhtaaksi vasta 20.6.1998. Myöhäisestä puhtaaksi-kirjoituksesta saattaa aiheutua epätarkkuuksia, koska muistiinpanot olivat haastattelutilanteen vuoksi hyvin pelkistettyjä.*

Paljonko Sinulla on hyppyjä?

- Kaikkiaan 108 hyppyä, joista kaksi viimeistä Suomen Laskuvarjokerho ry:ssä. Viimeisimmät hyppyt vuosina 1964 - 65, joissakin "kissanristiäisnäytöksissä".
- SLK:ssa suoritettavat hyppyt olivat jo urheiluhyppyjä, joita varten edellytettiin hyväksytyt suoritettu "psyko", koulutusta jabbodausta. Hyppyt olivat pakkolaukaistavia.

Millainen oli hyppykoulutuksesi tai tiedot aloittaessasi vai oliko silloin mitään tietoja saatavilla?

- Satakunnan Lennosto järjesti lentonäytöksen kesällä [RA palveli tällöin ohjaajana ilmavoimissa], jonka viimeiseksi numeroksi oli suunniteltu laskuvarjohyppyä. Kyselivät: "... onko vapaaehtoisia ...?" Olin vapaaehtoinen. Mitään tietoja laskuvarjolla hyppäämisestä ei ollut entuudestaan.
- *Hyppytekniikka*: ensiksi asetettiin Stieglitzin alasiivelle seisten; ote vain irti ...
- Laskuvarjona käytettiin sekä PAK-pelastusvarjoa että tsekkiläistä pyöreäkupuista pelastusvarjoa. Molemmat olivat umpikupuja.

Ensimmäinen hyppy?

- 500 - 600 metrissä oli pilvikerros, jossa oli reikiä, Stigulla noustiin pilvien yläpuolelle. Hyppäsin, kun näin aukosta kiitotien. Pudottauduin pilven läpi, laukaisin laskuvarjoni pilven alla.
- Yleisön joukossa oli **Eero Pakarinen**, joka oli Jämin purjelentokoulun pomo. Hän soitti myöhemmin minulle Poriin ja pyysi mukaan opiston näytöstoimintaan. **Joppe Karhunen** (Lennoston komentaja) antoi suosituksensa. Laivueen komentaja ei suostunut yhtä suojeasti vaan piti ahtaalla, kun oli kysymys osallistumisesta opiston toimintaan.

Millaista oli senaikuinen hyppökalusto?

- Aina käytettiin PAK-pelastusvarjoja, jotka olivat keskuslukolla varustettuja
- Kaksoisvarjohypyillä avattiin ensimmäinen varjo ja sen jälkeen avattiin sen keskuslukko ja pudottauduttiin irti.
- Näillä hyppyillä molemmat hyppyt olivat istuinvarjoja, jotka piti sovittaa pitemmäksi siten, että molemmat valjaat sopivat päälle.
- Erään kerran olin pudota valjaista läpi.
- Pilvien huimapäiden näytökset loppuaikoina tynkänäytöksiä tanssilavojen ympärillä; paikallisia kesäjuhlia, yms., joissa toisena osapuolena urheiluseuroja.

Liittykö toimintaan määräysrajoituksia?

- Sää- tms. -Rajoituksia ei ollut; toki jonkin verran saatettiin harkita ...
- Esimerkkinä näytös Forssassa: pilven alaraja 50 - 70 m, yleisö rannassa, startit ja laskut jäältä
- Eero Pakarinen kysyi: "... eikö voitaisi jotain tehdä tuulivetohyppyjä, tms ...?"
- Päätin kuitenkin hypätä, koneena puu-Sokol, lentäjänä **Veikko Karu**:
 - kuomun puolikas pois
 - Karu tähysti vasemmalle, itse oikealle
 - yleisö oli saarella tai niemessä eikä sään vuoksi tahtonut nähdä
 - kiipesin koneen siivelle, jossa laukaisin varjoni
 - alla liukas kiiltävä jää, kädet ja jalat levisivät alastulossa, loukkaantuminen lähellä.

Miten luvat, olitteko kavereita ilmailuosaston kavereiden kanssa, kun lupia myönnettiin?

- Ilmailuosastolla ei ollut ohjeita, mitä laskuvarjohypyillä ei saa tehdä

Laskuvarjojen pakkaus; kuka ja miten?

- Aina kun kerkesin, pakkasin itse. Joskus otin käyttööni varjon purjekoneesta.
- Varjo pakattiin, kun se oli avattu - muuten ei.
- Pakkauskoulutuksen olin saanut Vesivehmaalla laskuvarjovaraston hoitajana. Opettelin itse ohjekirjan mukaan; opettajia ei ollut, kun kukaan ei osannut.
- [Vesivehmaalla] pakkaamani varjot olivat PAKeja ja Hoffmaneja.

Vapaapudotusasunnoista ja hyppytekniikasta?

- Ei ollut ketään, kenen kanssa olisi keskustellut
- Opittiin vähitellen kokemuksen kautta:
 - putosin ihan rentona
 - kädet rentoina edessä; niska edellä
 - aloin käänellä itseäni, polvet koukussa, kädet edessä sammakkoasennon kaltaisena
- Istuinvarjon valjaat ja pakkaus häiritsivät: jos paketti oli epäsymmetrinen, asento alkoi pyöriä tai asento kaatui
- Hyppypaikka valittiin silmämääräisesti, streamereita ei käytetty.
- Aukaisukorkeudesta oli pääsääntö, että varjon on ehdittävä avautua; kun laukaistaan maan lähtiessä 'ryntäämään' sivuille, jää 50 metriä korkeutta

Hyppykoneista?

- Ilmavoimien Stigu [Focke Wulf Fw 44 J "Stieglitz"]
- SIL: Smolik, Jungmann, Praga Baby

Vesihypyistä?

- Tarkoituksella ei tehty
- ensimmäisellä Para-Commander-hypyllä (?) meni veteen
 - meni myötätuulessa kovaa vauhtia vaakasuoraan
 - paikkana Pyhäjärvi (Tutun ja Porin lääni)
 - kupu oli purjeena, kunnes tukahtui
 - tällä hypyllä varavarjo kannatti ensin, mutta vetyttyään alkoi upota
 - vene tuli pelastamaan

Kommelluksia ja tarinoita?

Näytös Saarijärvellä: ihan yksinkertainen hyppy, avausnykäisyssä olkapää meni sijoiltaan. Tuuli veti maassa; rusahti ja olkapää meni takaisin paikalleen. Oli pirun kipeä ... vaivaa vieläkin.

Pää alaspäin kaksoishypyllä: valjaat löysällä, kahvat päällekkäin. Piti avata keskuslukko-PAK, mutta vedin vahingossa alemman varjon kahvasta, jolloin ei voinut irrottautua.

Matti Jämsän hyppy;

- "... kovasti piti patistaa hyppäämään ..."
- hyppykoneena Leivo
- Jämsän piti mennä alas tikkaille. Koneesta oli ovi poistettu
- Jämsä piti kiinni penkistä ja runkoputkista
- alastulopaikkana piti olla Yyterin hiekkaranta
- kun hypystä ei tahtonut tulla mitään, koneen pilottina ollut Raimo Aulio tuuppasi Matin ulos
- Jämsä putosi vesirajaan, vettä oli puolisääreen

Rantasalmen juhannusnäytös - viinatehdas;

- alastulossa meni vasen lonkkanivel pois paikaltaan. Loukkaantuminen ei ensin tuntunut paljon mitään
- ilma ja olo olivat tyynet, ei ollut hätää
- oli kuitenkin turha yrittää ylös
- paikallisella "tehtaalla" (= paikallinen pontikkatehdas) käyneet tulivat ympärille ihmettelemään. Takimmaisten tuuppiessa ja pyrkiessä näkemään paremmin, joku lähimmistä astui päälle. Raimo otti maasta kiven ja uhkasi lyödä, jos joku tulee puolta metriä lähemmäs.
- kentältä löytyi lopulta yksi auto, joka oli kuitenkin vielä ahtaampi, kuin Morris Mini. Autolla huruteltiin Rantasalmen kunnansairaalaan.
- laittoivat laverille ja alkoivat nukuttaa. Nukutusaine kuitenkin loppui ... antoivat 11 annosta eetteriä, mutta eivät saaneet vedettyä jalkaa paikalleen.
- Kun Rantasalmessa ei hoito onnistunut, lähdettiin viemää Savonlinnan kaupunginsairaalaan ambulanssilla, joka oli lähinnä pakettiauto, johon oli asennettu pari laveria. Autossa oli nätti hoitaja mukana.
- Raimo nukahti ja heräsi kovaan rysäykseen ja lensi eteenpäin. Auto meni ojaan.
- Kukaan ei tullut missään vaiheessa taakse katsomaan, kuinka potilas voi.
- Lopulta tuli bussi, jolla ambulanssi hinattiin ojasta ylös ja matka pääsi jatkumaan
- Raimo oli muutaman päivän sairaalassa, josta hän kuitenkin lähti kolmantena päivänä 'lipettiin', kun oli taas edessä näytös ...

Haastattelun jälkeen Raimo hyppäsi vielä yhden hypyn, järjestysnumeroltaan 109: tandem-hyppy Malmilla 31.8.1997. Hypyllä oli pilottina **Jorma "Rodney" Kosonen** SLK:sta.

Aulio ja Kosonen harjoittelemassa tandem-hyppyä 31.8.1997. (Kuva: Eero Kausalainen)

Kosonen ja Aulio hypyn jälkeen tutustumassa hypyn videoon. Kuva: Eero Kausalainen